

6650 SAYILI KANUNDA ARAŞTIRMA ALT YAPILARINA İLİŞKİN VERGİ MUAFİYETLERİ

ÖZET : 6650 sayılı Araştırma Alt Yapılarının Desteklenmesine Dair Kanun'da araştırma altyapılarıyla ilgili kurumlar vergisi, damga vergisi ve harçlar, gümrük vergileri, fonlar, çalışanların ücretleri ve veraset ve intikal vergisi ile ilgili muafiyetler getirildi.

Araştırma alt yapıları, yükseköğretim kurumları bünyesinde, yetişmiş nitelikli insan gücü ile günün modern teknolojilerine dayalı makine-teçhizat, donanım ve yazılımı içinde bulunduran, Ar-Ge faaliyetlerinin yapıldığı ileri araştırma laboratuvarı, tematik araştırma laboratuvarı ile merkezî araştırma laboratuvarı olarak sınıflandırılan birimler olarak tanımlanmaktadır.

10 Temmuz 2014 tarihli ve 29056 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6650 sayılı Araştırma Alt Yapılarının Desteklenmesine Dair Kanunda araştırma altyapılarının daha etkin kullanımını ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere desteklenmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Yasaya göre **31/12/2023 tarihine kadar araştırma altyapıları,**

- bu Kanunun uygulanması kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları **kurumlar vergisinden,**
- Kamu personeli hariç olmak üzere, araştırma altyapılarında çalışan Ar-Ge ve destek personelinin bu görevleriyle ilgili ücretleri gelir vergisinden, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden

muafittir. Söz konusu Kanunda, ayrıca gümrük vergisi, fon, damga vergisi, veraset ve intikal vergisi, harç muafiyetine ilişkin düzenlemeler de yer almıştır.

Yasanın vergi muafiyeti ile ilgili maddeleri aşağıdaki gibidir.

Muafiyetler

Sirküler Rapor **10.07.2014/150-2**

MADDE 16 – (1) Araştırma altyapıları, bu Kanunda belirtilen amaçlarını gerçekleştirebilmek için Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen mallar yönünden gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler yönünden damga vergisi ve harçtan muaftır.

(2) Araştırma altyapıları, bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak taşınır ve taşınmaz malların alım, satım, kiralama ve devri, mal ve hizmet alımları ile alacakların tahsili kapsamında düzenlenecek kâğıtlar yönünden damga vergisinden, yapılacak işlemler yönünden harçtan, yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden muaftır.

(3) Araştırma altyapıları tarafından kurulan veya ortak olunan şirketler bu Kanun kapsamında tanınan muafiyet ve istisnalardan yararlanamaz.

İndirim ve istisnalar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere;

a) Araştırma altyapılarının bu Kanunun uygulanması kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır.

b) Kamu personeli hariç olmak üzere, araştırma altyapılarında çalışan Ar-Ge ve destek personelinin bu görevleriyle ilgili ücretleri gelir vergisinden, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır. Bu teşvikten yararlanacak olan destek personeli sayısı Ar-Ge personeli sayısının yüzde onunu aşamaz.

c) Özel sektör ve/veya sivil toplum kuruluşu ortak finansmanı ile kurulan araştırma altyapılarına ortak olan kurumlar vergisi mükellefleri, bu Kanun kapsamında yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamalarına katkı sağladıkları tutarlar için bu harcamaların yapıldığı

Sirküler Rapor 10.07.2014/150-3

dönemde 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda yer alan Ar-Ge indirimi teşvikinden yararlandırılır. Bu kapsamda yararlanılabilecek Ar-Ge indirimi tutarı araştırma altyapısına konulan ortaklık payı tutarını geçemez.

(2) Bu madde kapsamında sağlanan indirim ve istisnaların uygulama süresini ayrı ayrı ya da birlikte 10 yıla kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

6650 sayılı Araştırma Alt Yapılarının Desteklenmesine Dair Kanun, bu Sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla...

KANUN

ARAŞTIRMA ALTYAPILARININ DESTEKLENMESİNE DAİR KANUN

Kanun No. 6550

Kabul Tarihi: 3/7/2014

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, araştırma altyapılarının daha etkin kullanımını ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere desteklenmesine ilişkin hususları düzenlemektir.

(2) Bu Kanun, Kurul tarafından yeterli kararı verilen araştırma altyapılarının desteklenmesine ilişkin hususlar ile buna dair görev, yetki ve sorumlulukları kapsar.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları bünyesinde bulunan araştırma altyapıları, özel kanunlarının hükümlerine tabidir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Araştırma altyapısı: Yükseköğretim kurumları bünyesinde, yetişmiş nitelikli insan gücü ile günün modern teknolojilerine dayalı makine-teçhizat, donanım ve yazılımı içinde bulunduran, Ar-Ge faaliyetlerinin yapıldığı ileri araştırma laboratuvarı, tematik araştırma laboratuvarı ile merkezî araştırma laboratuvarı olarak sınıflandırılan birimleri,

b) Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge): Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bu bilginin yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları,

c) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri,

ç) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde tam veya yarı zamanlı çalışan en az lisans mezunu kişileri,

d) Teknisyen: Mühendislik, fen ve sağlık bilimleri alanlarında yükseköğrenim görmüş ya da meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının teknik, fen ve sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri,

e) Bakanlık: Kalkınma Bakanlığını,

f) Danışma kurulu: Araştırma altyapısı danışma kurulunu,

g) Destek personeli: Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, laborant, sekreter ve benzeri personeli,

ğ) İleri araştırma laboratuvarı: Stratejik önemi haiz alanlarda ulusal çapta yaygın etkisi olan çalışmalar yürütebilen ve uluslararası rekabet gücüne sahip araştırma birimini,

h) Komite: İzleme ve Yeterlik Değerlendirme Komitesini,

ı) Kurul: Araştırma Altyapıları Kurulunu,

i) Kurum hissesi: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen Ar-Ge destek programlarında projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında araştırma altyapısının imkânlarından faydalanılması karşılığı proje maliyetine bağlı olarak destek programını yürüten kurum tarafından hesaplanan ve projenin fiilen yürütüldüğü araştırma altyapısının faaliyetlerinde kullanılmak üzere proje bütçesine dâhil edilen tutarı,

j) Merkezî araştırma laboratuvarı: Yükseköğretim kurumlarında yürütülen araştırma ve ilgili faaliyetlerde ihtiyaç duyulan makine-teçhizat ve diğer araştırma imkânlarını barındıran birimi,

k) Ortak araştırma altyapısı: Yükseköğretim kurumları, kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve/veya sivil toplum kuruluşları ortaklığıyla kurulan araştırma altyapısını,

l) Sekretarya: Araştırma altyapılarının performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi ile bu Kanun kapsamında verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) bünyesinde oluşturulan birimi,

m) Tematik araştırma laboratuvarı: Belirli bir bilimsel alanda uzmanlaşmış ve bu alanda ulusal ve bölgesel düzeyde Ar-Ge faaliyeti yürütme kapasitesine sahip araştırma birimini,

n) Yenilik: Sosyal ve ekonomik faydaya dönüşebilecek yeni ürün, hizmet, uygulama, yöntem, süreç veya iş

modeli fikri ile bunların neticelerini,

- o) Yönetim kurulu: Araştırma altyapısı yönetim kurulu,
- ö) Yükseköğretim kurumu: Üniversite ve yüksek teknoloji enstitüleri ile vakıf yükseköğretim kurumlarını, ifade eder.

Araştırma Altyapıları Kurulu

MADDE 3 – (1) Kurul; Kalkınma Bakanı başkanlığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile Millî Eğitim Bakanından oluşur. Alanında uzman kişiler görüşlerinden yararlanılmak üzere Kurula davet edilebilir. Kurul oy birliğiyle karar alır. Kurulun çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

(2) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Kalkınma plan ve programları ile diğer hükümet belgelerinde belirlenen politika ve öncelikler doğrultusunda araştırma altyapılarıyla ilgili genel strateji ve öncelikleri belirlemek, uygulamaya yönelik yol haritasını onaylamak.

b) Araştırma altyapılarına yeterlik verilmesi ve yeterliğin kaldırılması kararlarını onaylamak.

c) Performanslarına göre araştırma altyapılarına aktarılacak mali destekleri onaylamak.

ç) Araştırma altyapılarının yönetim kurulu üyelerini onaylamak.

d) Araştırma altyapılarıyla ilgili özel sektör ortaklığı ve işletme hakkı devri hususlarına onay vermek.

e) Araştırma altyapılarının şirket kurma ve kurulmuş olan şirketlere ortak olma hususlarına ilişkin temel ilkeleri belirlemek ve bu çerçevedeki teklifleri karara bağlamak.

f) Araştırma altyapıları için makine-teçhizat ve sarf malzemesi alımlarında kaynakların verimli ve etkin kullanılmasına yönelik tedbirler almak.

g) Yeterliyi kaldırılan araştırma altyapılarına ait taşınır ve taşınmaz malların devrine karar vermek.

ğ) Araştırma altyapıları personelinin mali haklarına ilişkin alt ve üst limitleri belirlemek.

h) Yönetim ve danışma kurulu üyelerine yapılacak ödemeleri belirlemek.

ı) Araştırma altyapılarının kullanımına ilişkin temel ilke ve kuralları belirlemek.

i) Araştırma altyapıları konusundaki uluslararası iş birliklerine katılım, uluslararası iş birliğine nakdi ve aynı katkı sağlanması ve ilgili diğer hususlarda değerlendirmeler yapmak ve karar vermek.

j) Gerekli gördüğü hâllerde sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla Komiteye yetki devri yapmak.

İzleme ve Yeterlik Değerlendirme Komitesinin yapısı ve görevleri

MADDE 4 – (1) Komite, Kalkınma Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı, Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve TÜBİTAK Başkanından oluşur. Komite, görüşlerinden faydalanmak üzere alanında uzman kişileri toplantılara davet edebilir. Komite, gerekli görmesi hâlinde alt komiteler oluşturabilir.

(2) Komite, Kurulun görev alanına giren hususlarda teknik düzeyde çalışmalar yapar ve karar önerileri oluşturur.

(3) Komite ve alt komitelerin çalışma ve karar alma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Araştırma altyapılarının statüsü

MADDE 5 – (1) Kurul tarafından yeterlik kararı verilen araştırma altyapıları tüzel kişilik kazanır ve bu Kanunla düzenlenmemiş bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Araştırma altyapılarının görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Araştırma altyapılarının görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Faaliyet alanıyla ilgili gerekli altyapıları kurmak ve bunların işletmesini gerçekleştirmek.

b) Faaliyet alanları ile ilgili konularda eğitim, temel ve uygulamalı araştırma, teknoloji geliştirme, teknoloji transferi, girişimcilik, danışmanlık ve ticarileştirme faaliyetlerinde bulunmak.

c) Araştırma altyapıları imkânlarını Kurul tarafından belirlenen temel ilke ve kurallar çerçevesinde yükseköğretim kurumları, kamu kurum ve kuruluşları ve özel sektör ile diğer araştırmacı ve kullanıcılara kesintisiz hizmet verecek şekilde sunmak.

ç) Özel sektör, yükseköğretim kurumları ve kamu kurumları ile iş birliği içinde projeler hazırlamak ve bu projeleri finansman sağlayan ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara sunmak, desteklenen projeleri yürütmek.

d) Ulusal ve uluslararası kaynaklarla ve kendi gelirleriyle araştırma projeleri yürütmek.

e) Yükseköğretim kurumlarında yürütülen eğitim-öğretim faaliyetlerine araştırma faaliyetlerini aksatmayacak

Sirküler Rapor **10.07.2014/150-6**

şekilde destek vermek.

f) Araştırma altyapılarında yürütülen faaliyetler sonucunda ortaya çıkan her türlü fikrî ve sınai mülkiyet haklarının alınması, korunması ve kullanım haklarının diğer özel ve tüzel kişilere verilmesi konularında gerekli tedbirleri almak.

g) Araştırma altyapılarında yürütülen çalışmalarla ilgili fikrî ve sınai mülkiyet hakları konusunda danışmanlık hizmeti vermek, hakların alınması ve korunması için mali destek sağlamak.

ğ) Araştırma altyapılarında üretilen bilgi ve geliştirilen teknolojilerin ülke ekonomisine, sınai ve sosyal gelişmeye katkıda bulunacak ticari değerlere dönüşmesini sağlamak amacıyla ve Kurul onayıyla şirket kurmak ve/veya kurulmuş şirketlere ortak olmak.

h) Kullanıcılara, cihazların kullanımı ile laboratuvar güvenliği konusunda eğitim vermek.

ı) Kalite güvence sistemi ve standartları, akreditasyon, çevre, etik ile ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak araştırma altyapısı ve çalışanlarla ilgili gerekli güvenlik tedbirlerini almak.

i) Yerli ve/veya yabancı gerçek ve tüzel kişilerle protokol, sözleşme ve/veya anlaşmalar çerçevesinde iş birlikleri yapmak.

j) Araştırma altyapılarının faaliyet alanlarına giren konularda seminer, sempozyum, kongre, konferans gibi bilimsel toplantılar düzenlemek, yayınlar yapmak, Ar-Ge ve yenilik fuarı düzenlemek veya düzenlenenlere katılmak.

(2) Araştırma altyapıları, paydaşlarıyla iş birliği içinde yönetim kurullarınca hazırlanan vizyon, misyon ve stratejik hedefleri ile bu hedeflere ilişkin performans göstergeleri ve eylem planlarını onaylanmak üzere Kurula gönderir.

(3) Bu Kanun kapsamındaki tüm araştırma altyapılarının Kurulca belirlenen temel ilke ve kurallar çerçevesinde tüm kullanıcıların kullanımına açık olması esastır.

(4) Yeterlik kararı verilerek tüzel kişilik kazanan araştırma altyapılarının idari ve mali işlerine ilişkin destek hizmetlerinden yönetim kurulu tarafından gerekli görülenler, altyapının ilgili olduğu yükseköğretim kurumu veya kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerine getirilir. Buna ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Araştırma altyapılarının organları

MADDE 7 – (1) Araştırma altyapıları; yönetim kurulu, danışma kurulu ve müdürlükten oluşur.

Yönetim kurulu

MADDE 8 – (1) Yönetim kurulu, araştırma altyapısının karar organıdır ve araştırma altyapısıyla ilgili her türlü idari ve mali sorumluluğu haizdir. Yönetim kurulu, araştırma altyapısının ilgili olduğu yükseköğretim kurumu, diğer yükseköğretim kurumları, özel sektör ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarından seçilecek en az beş, en fazla dokuz üyeden oluşur. Yönetim kurulunun yapısı, çalışma usul ve esasları ile yönetim kurulu başkanının seçimi yönetmelikle düzenlenir.

(2) Yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Araştırma altyapısının stratejik hedeflerini danışma kurulunun önerilerini de dikkate alarak belirlemek, bütçesini ve insan kaynağı planını onaylamak.

b) Kurul tarafından belirlenen temel ilkeler çerçevesinde araştırma altyapısının paydaşlar tarafından kullanımına ilişkin usul ve esaslar ile hizmet bedellerini ve çalışma ilkelerini belirlemek.

c) Araştırma altyapısının stratejik hedefleriyle uyumlu olacak şekilde yıllık performans göstergelerini belirlemek.

ç) Danışma kurulu önerilerini de dikkate alarak araştırma altyapısının yıllık eylem planı ile yıllık faaliyet raporunu kabul etmek.

d) Ulusal ve uluslararası iş birlikleri, yeni yatırım ihtiyacı gibi stratejik hususlara karar vermek.

e) Özel sektör ortaklığı, özel sektörle ortak yatırım, işletme hakkı devri hususlarına karar vermek ve onay için Kurula sunmak.

f) Şirket kurma ve şirkete ortak olma kararını onay için Kurula sunmak.

g) Araştırma altyapısının müdürünü belirlemek, personelinin işe alınması ve işine son verilmesine karar vermek.

ğ) Taşınır ve taşınmaz mal alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımına karar vermek.

h) Kurulun belirleyeceği alt ve üst limitler çerçevesinde araştırma altyapısı personelinin mali haklarını belirlemek.

(3) Araştırma altyapısı yönetim kurulu gerekli gördüğü hâllerde yukarıda sayılan yetkilerinden bir kısmını sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla araştırma altyapısı müdürüne devredebilir.

(4) İleri ve tematik araştırma laboratuvarlarında yönetim kurulu gerek görmesi hâlinde yetkilerinin bir bölümünü devretmek amacıyla, oybirliğiyle en az biri ilgili yükseköğretim kurumundan olmak üzere kendi aralarında üç kişiden oluşan bir icra komitesi oluşturabilir.

(5) Yönetim kurulu iki ayda bir kez olağan toplantı yapar, yönetmelikle belirlenen durumlarda yönetim kurulu başkanının daveti üzerine olağanüstü toplanabilir. Yönetim kurulu üyelerine sadece olağan toplantılar için ödeme yapılır. Toplantı başına yapılacak net ödeme tutarı (40.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısıyla çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere diğer kanunlardaki düzenlemelere ve kısıtlamalara tabi olmaksızın araştırma altyapısının sınıfı dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir ve araştırma altyapısı bütçesinden doğrudan ilgiliye ödenir. Olağanüstü toplantılarda ise sadece yolluk, iaşe ve ibate giderleri araştırma altyapısı bütçesinden karşılanır. Yönetim kurulu üyeliği görevi, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre sosyal sigorta veya genel sağlık sigortası yönünden sigortalı olmayı gerektirmez ve bu fıkra uyarınca yapılacak ödemeler sigorta primine esas kazanca dâhil edilmez.

Danışma kurulu

MADDE 9 – (1) Danışma kurulu, araştırma altyapısının faaliyet alanında temayüz etmiş kişiler ile yükseköğretim kurumu, ilgili meslek kuruluşları, özel sektör ve kamu kurum ve kuruluşları çalışanları arasından olmak üzere en fazla yirmi üyeden oluşur. Araştırma altyapısının türüne göre danışma kurulunun sahip olacağı üye sayısı Kurul tarafından belirlenir. Danışma kurulunun yapısı ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

(2) Danışma kurulunun görevleri şunlardır:

a) Araştırma altyapısının stratejik hedefleri ve eylem planıyla ilgili önerilerde bulunmak.

b) Her yıl araştırma altyapısında yürütülen bilimsel ve teknolojik faaliyetleri stratejik hedefler ve eylem planı çerçevesinde incelemek, değerlendirmek ve yönetim kuruluna raporlamak.

c) Yönetim kurulunun ihtiyaç duyacağı diğer konularda danışmanlık hizmeti vermek.

(3) Danışma kurulu yılda iki kez olağan toplantı yapar, yönetmelikle belirlenen durumlarda yönetim kurulu başkanının daveti üzerine olağanüstü toplanabilir. Danışma kurulu üyelerine sadece olağan toplantılar için ödeme yapılır. Toplantı başına yapılacak net ödeme tutarı (25.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısıyla çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere diğer kanunlardaki düzenlemelere ve kısıtlamalara tabi olmaksızın araştırma altyapısının sınıfı dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir ve araştırma altyapısı bütçesinden doğrudan ilgiliye ödenir. Olağanüstü toplantılarda ise sadece yolluk, iaşe ve ibate giderleri araştırma altyapısı bütçesinden karşılanır. Danışma kurulu üyeliği görevi, 5510 sayılı Kanuna göre sosyal sigorta veya genel sağlık sigortası yönünden sigortalı olmayı gerektirmez ve bu fıkra uyarınca yapılacak ödemeler sigorta primine esas kazanca dâhil edilmez.

Araştırma altyapısı müdürü

MADDE 10 – (1) Müdür, yönetim kurulunun oy çokluğuyla alacağı karar ile en az lisans mezunu olan ve bilim, teknoloji, yenilik alanında en az beş yıllık tecrübeye sahip kişiler arasından seçilir; üç yıl süreli sözleşmelerle 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre istihdam edilir.

(2) Müdürün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Araştırma altyapısı faaliyetlerini stratejik hedefleri ve eylem planına uygun şekilde yürütmek, çalışmaların düzenli ve etkin olarak yürütülmesi için gereken tedbirleri almak.

b) Araştırma altyapısının finansal sürdürülebilirliğini sağlamak için gerekli tedbirleri almak.

c) Araştırma altyapısında yürütülen proje ve faaliyetleri izlemek, değerlendirmek, denetlemek ve yönetim kuruluna raporlamak.

ç) Araştırma altyapısında görev yapacak araştırmacı, teknisyen ve destek personeliyle ilgili sayı, nitelik, ücret ve performans gibi çalışmalarını yaparak yönetim kuruluna teklif etmek.

d) Araştırma altyapısı bütçesi ile eylem planı ve faaliyet raporunu hazırlamak ve yönetim kurulunun onayına sunmak.

e) Yönetim kurulu tarafından belirlenecek sınırlar içerisinde harcamaları yapmak, hizmet alımlarını gerçekleştirmek.

f) Araştırma altyapısında istihdam edilecek personelin işe alınması ile işine son verilmesi için yönetim

kuruluna teklifte bulunmak.

g) Araştırma altyapısının hizmetleriyle ilgili hesaplarını tutmak, alacakları tahsil etmek.

ğ) Araştırma altyapısında yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan fikrî mülkiyet ve sınai haklarla ilgili araştırma altyapısının menfaatlerini koruyucu önlemleri almak.

h) Yönetim kurulunun aldığı kararları uygulamak ve verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

(3) Müdür, görev ve yetkilerinden dolayı yönetim kuruluna karşı sorumludur.

Araştırma altyapılarının kurulması, özel sektör ortaklığı ve işletme hakkı devri

MADDE 11 – (1) Araştırma altyapıları, yükseköğretim kurumu yerleşkelerinde, kamu kurum ve kuruluşlarına ait alanlarda, teknoloji geliştirme bölgelerinde, organize sanayi bölgelerinde ve endüstri bölgelerinde kurulabilir. Bina ve diğer taşınmaz unsurların özel sektör ve sivil toplum kuruluşları tarafından karşılanması durumunda, araştırma altyapıları özel sektör ve sivil toplum kuruluşuna ait arazilerde de kurulabilir.

(2) Araştırma altyapıları, bir yükseköğretim kurumu tarafından kurulabileceği gibi yükseköğretim kurumu ile kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve/veya sivil toplum kuruluşları ortaklığıyla da kurulabilir. Ortak araştırma altyapılarında tarafların ortaklık payına ilişkin hususlar ile hak ve yükümlülüklerine ilişkin genel ilkeler yönetmelikle düzenlenir.

(3) Ortak kurulan araştırma altyapılarında, destek sağlayan tarafların hak ve yükümlülükleri taraflar arasında yapılacak protokolle belirlenir.

(4) Faaliyette bulunan araştırma altyapılarına destek sağlayan özel sektör kuruluşlarına haklar tanınabilir. Tarafların hak ve yükümlülükleri protokolle belirlenir.

(5) Araştırma altyapılarının işletilmesi özel sektöre, bilim ve teknoloji alanında faaliyet gösteren ve kamu yararına çalışan dernek veya vakıflara devredilebilir. Devre ilişkin hak ve yükümlülükler protokolle belirlenir.

(6) Bu madde kapsamındaki protokoller Kurul onayıyla yürürlüğe girer, protokollerin kapsamı, tarafların hak ve yükümlülükleri, sorumlulukları ve ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Araştırma altyapıları platformu

MADDE 12 – (1) Kurul tarafından belirlenecek teknoloji alanlarında faaliyet gösteren araştırma altyapıları, iş birliğinin artırılması, bilgi ve tecrübe paylaşımı, sorunların tartışılması, yeni ürün, teknoloji ve buluşların tanıtılması ve özel sektörle iş birliğinin geliştirilmesi amaçlarıyla platformlar oluşturabilir.

(2) Platformların faaliyetleri için Kurul kararıyla destek sağlanabilir. Platformların oluşturulması, çalışma usul ve esasları ile desteklenmesine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Araştırma altyapılarının gelirleri ve desteklenmesi

MADDE 13 – (1) Yeterlik kararı verilen araştırma altyapılarına, performans ve sınıfına göre merkezî yönetim bütçesinden yatırım, personel ve diğer cari harcamaları için Kurul kararıyla mali destek sağlanabilir. Mali destek, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten veya başka bir kamu idaresi bütçesinden karşılanır. Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten araştırma altyapısının sınıfı ve performansı dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenecek oranda araştırma altyapısının ilgili olduğu yükseköğretim kurumuna da bilimsel araştırma faaliyetlerinde kullanılmak üzere kaynak aktarılabilir.

(2) Araştırma altyapılarının gelirleri; sunduğu hizmetler ve yapılan projelerden elde edilen gelirler, yurt içinden ve yurt dışından alınan bağışlar, proje destekleri, fikrî ve sınai mülkiyet hakları gelirleri ile yükseköğretim kurumu tarafından sağlanan gelirler, merkezî yönetim bütçesinden aktarılan kaynaklar ve diğer gelirlerden oluşur.

(3) Özel sektör ve sivil toplum kuruluşları katılımıyla kurulan ortak araştırma altyapılarına merkezî yönetim bütçesinden cari ve yatırım desteği sağlanabilir. Sağlanacak destek, araştırma altyapısındaki kamu ortaklık payı dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(4) İşletme hakkı devri yapılmış araştırma altyapılarına cari giderleri karşılamak üzere kamu kaynağı aktarılmaz.

(5) Araştırma altyapılarının gelirleri yükseköğretim kurumları döner sermaye kapsamı dışında tutulur.

(6) Yeterlik almış araştırma altyapılarına kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen Ar-Ge destek programlarında öncelik verilir. Bu programlar kapsamında araştırma altyapılarına verilecek desteklerde proje kurum hissesi oranı yönetmelikle belirlenir.

(7) Araştırma altyapılarının gelirlerine, desteklenmesine ve gelirlerinden yükseköğretim kurumuna aktarılabilecek paylar ile bütçelerinin, eylem planlarının ve faaliyet raporlarının hazırlanması, harcama yapılıması, giderlerin hak

sahiplerine ödenmesi ve muhasebeleştirilmesine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

İnsan kaynakları

MADDE 14 – (1) Araştırma altyapılarının hizmetleri, iş mevzuatı hükümlerine göre istihdam edilen personel ile yükseköğretim ve kamu kurum ve kuruluşlarından tam veya yarı zamanlı görevlendirmeyle gelen personel eliyle yürütülür.

(2) Araştırma altyapılarında müdür, müdür yardımcısı, tam zamanlı araştırmacı, yarı zamanlı araştırmacı, teknisyen ve destek personeli istihdam edilebilir.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında çalışanlar kendilerinin isteği ve kurumlarının muvafakati ile araştırma altyapılarında istihdam edilebilir. Bunların kurumlarıyla olan ilişkileri iş akdinin yapılmasıyla son bulur. Bunlara verilecek ücret ile diğer mali ve sosyal haklar yapılacak iş akdi ile belirlenir. Bu şekilde istihdam edilenler araştırma altyapılarındaki görevleri sona erdiğinde, öğrenim durumları, hizmet yılı ve unvanları dikkate alınarak önceki kurumlarında kariyerlerine veya durumlarına uygun boş bir kadro veya pozisyona kişinin en geç altı ay içinde yapacağı başvuru üzerine en geç üç ay içinde atanır ve herhangi bir işleme gerek kalmaksızın en geç bir ay içinde göreve başlatılır. Ancak, bu kişilerin atanmalarında, önceki kurumlarındaki idari unvanlar dikkate alınmaz. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin araştırma altyapısında geçen hizmetleri kendi mesleklerinde geçmiş gibi değerlendirilerek, kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde dikkate alınır. Bu durumda kıdem tazminatları ödenmez ve bu süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınır.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ile yükseköğretim kurumları personelinin araştırma altyapısında hizmetine ihtiyaç duyulanlar kendilerinin isteği ve çalıştıkları kurum ve kuruluşların muvafakati ile tam veya yarı zamanlı olarak çalıştırılabilirler. Bunların aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer sosyal hak ve yardımları kendi kurum ve kuruluşlarıncaya ödenir. Bu kapsamda görevlendirilen personele yapılacak aylık net ek ödeme tutarı (40.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere yönetim kurulu kararıyla belirlenir.

(5) Araştırma altyapısında ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yabancı uyruklu Ar-Ge personeli iş mevzuatı hükümlerine göre çalıştırılabilir.

(6) Bu madde kapsamında yükseköğretim kurumlarından geçici görevle araştırma altyapısında görev yapan personelin elde edeceği gelirler yükseköğretim kurumu döner sermaye kapsamı dışında tutulur.

(7) Araştırma altyapısında görevlendirilen öğretim elemanlarının araştırma altyapısında geçirdikleri süreler 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine istinaden akademik yükselme için gerekli sürelerden sayılır.

(8) Bu madde kapsamında araştırma altyapısında istihdam edilen personelden mecburi hizmet yükümlülüğü olanların araştırma altyapısında çalıştıkları süreler kamu kurum ve kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarına karşı olan mecburi hizmet yükümlülük süresinden düşülür.

(9) Araştırma altyapısında iş mevzuatı hükümlerine göre istihdam edilecek personele verilecek aylık ücret ile her türlü mali ve sosyal haklar Kurulun tespit edeceği alt ve üst limitler dâhilinde olmak kaydıyla yönetim kurulu kararıyla belirlenir.

Yeterlik, koordinasyon, izleme ve değerlendirme

MADDE 15 – (1) Araştırma altyapılarına yeterlik kararı verilmesine ilişkin süreç Kurul tarafından belirlenir ve yürütülür.

(2) Yeterlik değerlendirmesine tabi tutulacak araştırma altyapıları Bakanlık tarafından belirlenir ve değerlendirme Sekreteryası tarafından yapılır.

(3) Sekreteryası tarafından yapılan değerlendirme sonucuna göre yeterlik almaya aday araştırma altyapıları Komite tarafından belirlenir. Bakanlık tarafından yeterlik almaya aday araştırma altyapısıyla ilgili yükseköğretim kurumuna, bu Kanun ve yönetmeliklerle belirlenen şartları sağlayarak yeterlik kararı için Kurula başvurabileceği bildirilir. Yeterlik almaya aday araştırma altyapısının başvurusu Kurul tarafından değerlendirilir ve uygun görülene yeterlik verilir.

(4) Yeterlik değerlendirmesinde dikkate alınan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar başka herhangi bir işleme gerek kalmaksızın yeterlik kararı verilerek tüzel kişilik kazanan araştırma altyapısına devredilmiş sayılır.

(5) Kurul, araştırma altyapılarına beş yıl için yeterlik kararı verir. Yeterlik kararı verilmiş araştırma altyapılarının yeterlik koşullarını sürdürme hususu izlenir ve değerlendirilir. Kurul, bu Kanun hükümlerine aykırılık

Sirküler Rapor 10.07.2014/150-10

olması veya izleme değerlendirme sonucuna göre araştırma altyapılarının faaliyetlerini yerine getirmesinde aksaklık olması durumunda araştırma altyapılarına gerekli iyileştirmeleri yapması için süre verebilir, altyapının yeterliğini iptal edebilir veya sınıfını değiştirebilir.

(6) Yeterliği kaldırılan araştırma altyapısına ait her türlü taşınır ve taşınmaz malların ilgili yükseköğretim kurumu veya diğer araştırma altyapılarına devrine Kurul tarafından karar verilir. Yeterlik kararıyla vakıf yükseköğretim kurumlarından araştırma altyapılarına devralınan taşınır ve taşınmaz mallar yeterliğin kaldırılması durumunda aynı vakıf yükseköğretim kurumuna devredilir.

(7) Kurul tarafından yeterlik kararı verilmiş altyapıların genel koordinasyonu hususunda Bakanlık yetkilidir.

(8) İzleme ve değerlendirme süreçlerinde Bakanlık ve Sekreteryaya tarafından talep edilen her türlü bilgi ve belgenin ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından istenilen sürede verilmesi zorunludur.

(9) Yeterlik ve izleme değerlendirme sürecine ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Muafiyetler

MADDE 16 – (1) Araştırma altyapıları, bu Kanunda belirtilen amaçlarını gerçekleştirebilmek için Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen mallar yönünden gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler yönünden damga vergisi ve harçtan muafır.

(2) Araştırma altyapıları, bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak taşınır ve taşınmaz malların alım, satım, kiralama ve devri, mal ve hizmet alımları ile alacakların tahsili kapsamında düzenlenecek kâğıtlar yönünden damga vergisinden, yapılacak işlemler yönünden harçtan, yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden muafır.

(3) Araştırma altyapıları tarafından kurulan veya ortak olunan şirketler bu Kanun kapsamında tanınan muafiyet ve istisnalardan yararlanamaz.

Fikrî ve sınai mülkiyet hakları

MADDE 17 – (1) Araştırma altyapısı tarafından yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan eser, buluş, endüstriyel tasarım, entegre devre topoğrafyaları ve teknik bilgi gibi her türlü fikrî ürün üzerindeki haklar araştırma altyapısına aittir. Fikrî ürün üzerindeki haklar kısmi veya tam olarak sözleşme yapılarak buluş sahibine devredilebilir.

(2) Araştırma altyapısının taraf olduğu sözleşmelere dayanarak yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkması muhtemel fikrî ürünler üzerindeki haklar sözleşmeyle düzenlenir.

(3) Araştırma altyapısı, elde edilen patent ve buluşlar ile ilgili olarak üretim ve satış yapabilir.

(4) Araştırma altyapısına ait fikrî hakların ekonomik olarak değerlendirilmesi sonucunda elde edilecek gelirin en az yüzde yirmisi en fazla yüzde ellisi yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde fikrî ürün sahibine verilir. Bu oranı yüzde yirmiyeye kadar artırmaya Kurul yetkilidir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 18 – (1) Kurul tarafından yeterlik kararı verilen araştırma altyapıları, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun, 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun ve 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yönetmelik

MADDE 19 – (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

İndirim ve istisnalar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere;

a) Araştırma altyapılarının bu Kanunun uygulanması kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır.

b) Kamu personeli hariç olmak üzere, araştırma altyapılarında çalışan Ar-Ge ve destek personelinin bu görevleriyle ilgili ücretleri gelir vergisinden, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır. Bu teşvikten yararlanacak olan destek personeli sayısı Ar-Ge personeli sayısının yüzde onunu aşamaz.

Sirküler Rapor **10.07.2014/150-11**

c) Özel sektör ve/veya sivil toplum kuruluşu ortak finansmanı ile kurulan araştırma altyapılarına ortak olan kurumlar vergisi mükellefleri, bu Kanun kapsamında yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamalarına katkı sağladıkları tutarlar için bu harcamaların yapıldığı dönemde 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda yer alan Ar-Ge indirimi teşvikinden yararlandırılır. Bu kapsamda yararlanılabilecek Ar-Ge indirimi tutarı araştırma altyapısına konulan ortaklık payı tutarını geçemez.

(2) Bu madde kapsamında sağlanan indirim ve istisnaların uygulama süresini ayrı ayrı ya da birlikte 10 yıla kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

9/7/2014

TÜRMOB Sirküler Rapor

